

LOVISA GYMNASIUM

STUDIEGUIDE 2024-2025

STUDIEGUIDEN HITTAS OCKSÅ PÅ SKOLANS HEMSIDA:
[HTTPS://PEDA.NET/LOVIISA/KOULUTUS-
UTBILDNING/UTBILDNING-SV/LC](https://peda.net/loviisa/koulutus-utbildning/utbildning-sv/lc)

Innehållsförteckning

Viktig information	2
Så här gör du ditt studieval	4

Modersmål, det andra inhemska språket och främmande språk

Modersmål och litteratur	7
Finska	11
Finska, mofi	12
Engelska	14
Tyska	16
Franska	19

Matematisk- naturvetenskapliga studier

Matematik, MAG01	21
Matematik, kort	21
Matematik, lång	22
Biologi	25
Geografi	27
Fysik	28
Kemi	30

Humanistisk- samhällslära studier

Filosofi	31
Psykologi	32
Historia	35
Samhällslära	37
Religion	38
Livsåskådning	40
Hälsokunskap	40

Studier i konst- och färdighetsämnen

Gymnastik	41
Musik	42
Bildkonst	43
Studiehandledning	45

Övrigt

GNet	46
Övriga prestationer	47

Viktig information!

Koderna för studieavsnitten enligt läroplanen för läsåret 2024 – 2025 är skrivna med

grön färg om de är obligatoriska studieavsnitt,
blå färg om de är valfria studieavsnitt, och
gul färg om de är lokala valfria studieavsnitt

Dessutom har koderna för studieavsnitten i huvudsak två eller tre bokstäver och två siffror, t.ex. HS02, GY10

Kom ihåg:

- Dina val utgör din personliga studieplan, din lärokurs i ämnet.
- När du efter tre eller fyra år slutför dina gymnasiestudier bör dina godkända vitsord i varje läroämne överstiga antalet underkända
  - Har du endast två studieavsnitt i ett ämne bör *båda* vara godkända
  - Har du endast ett studieavsnitt i ett ämne bör det också förstås vara godkänt.
  - I den beräkningen görs inte skillnad mellan obligatoriska, valfria och lokala studier.

Med hjälp av studieguiden för läsåret 2024 – 2025 skall du kunna göra ditt val av studieavsnitt inför nästa läsår och tillika få en överblick över studieutbudet under det kommande läsåret.

Under din gymnasietid skall du avlägga:

- **94 – 102 sp obligatoriska studieavsnitt** (beroende på matematikval)
- **minst 20 sp valfria studieavsnitt**
- **ca 30 – 40 sp** övriga lokala valfria studieavsnitt

Sammanlagt **minst 150 studiepoäng**.

Observera att **detta är minimiantalet** studiepoäng, **ingen övre gräns** för studiepoäng finns!

Kom ihåg att du har möjlighet att justera dina val under **hela** läsåret. Du får mera information om sådant vid höstterminens början.

En studiepoäng motsvarar 14 timmar och 15 minuter, i teorin 19 x 45 minuters lektioner. Ett studieavsnitt avläggs vanligtvis under en period, och det betyder, att du i medeltal har 5 lektioner i ämnet per vecka (varannan vecka 4, varannan 6). Vissa studieavsnitt, som t.ex. gymnastik hålls 2–3 lektioner per vecka, vilket betyder, att ett studieavsnitt sträcker sig över en längre tid, vanligtvis en termin. Också studieavsnitten i studiehandledning kan följa sitt eget system med en-två dubbellektioner under en eller två perioder.

Teckenförklaring:

obligatoriskt studieavsnitt

valfritt studieavsnitt

lokalt valfritt studieavsnitt

= rekommenderas första året i gymnasiet

= rekommenderas andra året i gymnasiet

= rekommenderas tredje året i gymnasiet

Årskurslösa studier vid gymnasiet innebär

- att du inte är bunden till en speciell klass, utan du gör upp ditt eget schema, vilket sker i mitten av maj månad. Du får hjälp med att göra schema av studiehandledaren vid Lovisa Gymnasium. Preliminära studieval sker i mars.
- att det finns inte någon uppflyttning, villkor eller kvarstanning.
- att studietiden varierar mellan 2 och 4 år, det vanligaste är 3 år. För att klara av studierna på två år krävs att du avlägger en hel del studieavsnitt på egen hand och att du också tar sommaren till hjälp.
- att du kommer att kunna skriva studentexamen vid 1, 2 eller 3 olika skrivomgångar, som följer på varandra. Du väljer själv, men **för att få skriva ett ämne bör du ha avlagt minst de obligatoriska studieavsnitten i ämnet ifråga**. Närmare uppgifter om studentexamen får du av studiehandledaren.

SÅ HÄR GÖR DU DITT STUDIEVAL:

1. Fyll i en studieplan för 2024–25, en pappersblankett som du får av gymnasiets studiehandledare eller din grupphandledare.

Lovisa Gymnasium Studieplan 2024-2025

Studerandes namn _____ Födelseid _____
 Adress _____ Telefonnr _____
 Postnummer/-ort _____
 E-postadress _____

Religionskurs (kryssa för): ev. luth _____ livsåskådning _____
 Frivilligt främmande språk i högstadiet (kryssa för): tyska _____ franska _____

Jag kommer att avlägga mina gymnasiestudier på (ringa in): 3 år 3 1/2 år 4 år

Ringa in dina val för det här läsåret:

Ämnen: Modul:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Modersmål	2	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2			②	②			
Finska, A	1	3	2	2	2	2	2	2	②									
Finska, mofi	1	3	2	2	2	2	2	2	②									
Engelska	1	3	2	2	2	2	2	2	②									
Tyska, B3	2	2	2	2	2	2	2	2	②	②	②		②					
Tyska, B2	2	2	2	2	2	2	2	2			②							
Franska, B3	2	2	2	2	2	2	2	2	②	②	②							
Franska, B2	2	2	2	2	2	2	2	2										
Matematik, kort	2	2	2	2	2	1	1	2	2	②								
Matematik, lång	2	3	2	3	2	3	2	2	1	2	2	2		②				
Biologi	2	1	1	2	2	2	②	②	②									
Geografi	2	2	2	2	②													
Fysik	1	1	2	2	2	2	2	2	②	②								
Kemi	1	1	2	2	2	2	②											
Filosofi	2	2	2	2														
Psykologi	2	2	2	2	2	②	②	②	②									
Historia	2	2	2	2	2	2	②		②		②							
Samhällslära	2	2	2	2	②													
Religion	2	2	2	2	2	2												
Livsaskådning	2	2																
Hälsokunskap	2	2	2															
Gymnastik	2	2	2	2	2	②												
Musik	2	2	2	2														
Bildkonst	2	2	2	2	②		②		GD									
Studiehandledning	sh1	sh2	sh3	sh4	sh5													
	1	1	2	2	1	②												

Summa valda studier obligat: _____ + nationella: _____ + lokala: _____ tills. _____ sp

studerandes underskrift _____

vårdnadshavares underskrift _____

väljs första året

väljs andra året

väljs tredje året

väljs första eller andra året

väljs andra eller tredje året

nationell valfri

lokal valfri

Lämna in din studieplan senast 15.3.2024 åt Cica, eller sätt den i lådan utanför studdarummet.

OBS: Studieguiden finns också gymnasiets hemsida: <https://peda.net/loviisa/koulutus-utbildning/utbildning-sv/lg>

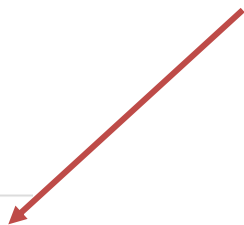
- Logga in på Wilma, har du glömt ditt lösenord och behöver ett nytt, då finns det på skolans hemsida instruktioner om hur du ska göra ett nytt. På Wilmas startsida hittar du längst ner på sidan i högra hörnet, ”Kursbricka” och ”Moduler 2024–2025”, klicka på den.

Kursbricka

Anmälning möjlig till

[Moduler 2024-2025](#)

tills vidare

- Du kommer nu till själva modulbrickan.

Använd snabbval ?

LG 2024-2025 studieval

Moduler 2024-2025

Moduler 2024-2025 (Lovisa Gymnasium)

1: Modersmål

MO01.1

MO02.1

MO03.1

MO04.1

MO05

MO06

MO07

MO08.1

MO09.1

MO10.1

MO11.1

2: Finska, A

FINA01.1

FINA02.1

FINA03.1

FINA04.1

FINA05.1

FINA06.1

FINA07.1

FINA08.1

FINA09.1

- I modulbrickan hittar du 25 rader av olika moduler.

- De gröna lådorna är obligatoriska moduler,

de blålila är valfria moduler,

Moduler 2024-2025 (Lovisa Gymnasil

1: Modersmål

MO01.1

MO02.1

MO03.1

MO04.1

MO05

MO06

MO07

MO08.1

MO09.1

MO10.1

MO11.1

2: Finska, A

FINA01.1

FINA02.1

FINA03.1

FINA04.1

FINA05.1

FINA06.1

FINA07.1

FINA08.1

FINA09.1

3: Finska, mofi

FIMO1

FIMO2

FIMO3

FIMO4

FIMO5

FIMO6

FIMO7

4: Engelska

EN01

EN02

EN03

EN04

EN05

EN06

EN07

EN08

5: Tyska, B3

TYB31.1

TYB32.1

TYB311.1

TYB33.1

TYB34.1

TYB35.1

TYB36.1

6: Tyska, B2

TYB21.1

TYB22.1

TYB23.1

TYB24.1

TYB25.1

TYB26.1

TYB27.1

7: Franska, B3

FRB31.1

FRB32.1

FRB311.1

FRB33.1

FRB34.1

FRB35.1

FRB36.1

8: Franska, B2

FRB21.1

FRB22.1

FRB23.1

FRB24.1

FRB25.1

FRB26.1

FRB27.1

9: Matematik, kort

MAB01

MAB02

MAB03

MAB04

MAB05

MAB06

6: Psykologi

PS01.1 PS02.1 PS03.1 PS04.1 PS05.1 PS06.1 PS07.1 PS08.1 PS09.1 MO16.1

7: Historia

HI01.1 HI02.1 HI03.1 HI04.1 HI05.1 HI06.1 HI07.1 HI08.1 HI09.1 HI10.1 HI11.1

8: Samhällslära

SL01.1 SL02.1 SL03.1 SL04.1 SL05.1

och de senapsgula är lokala valfria moduler.

6. Du ska nu överföra de moduler som du har på din studieplan (= pappersblankett) till Wilmas modulbricka. Dina val sparas automatiskt.
7. Blivande nybörjare och mellisar ska sträva till att välja så många moduler att de motsvarar ca 60–62 studiepoäng och för abinas del gäller ca 30–32 studiepoäng. Märk att för nybörjarnas del kommer de flesta moduler att vara obligatoriska moduler.
8. *Blivande nybörjare: När du har gjort ditt studieval tar du hem studieplanen och har din vårdnadshavare att skriva under den, sedan hämtar du den till gymnasiets studiehandledare.*

Abina och mellisarna
gör sina studieval på WILMA 7–15 mars 2024,
Niorna, de blivande nybörjarna,
gör sina studieval på WILMA 21–26 mars 2024

Läs beskrivningarna av studieavsnitten och observera koderna!

BESKRIVNINGAR AV STUDIEAVSNITT

Studier i modersmål och litteratur, det andra inhemska språket och främmande språk

MODERSMÅL OCH LITTERATUR (MO)

Modersmål och litteratur är ett obligatoriskt ämne i studentskrivningarna och därför är rekommendationen att man under sin studietid avlägger **åtminstone två fördjupade studieavsnitt samt ett repetitionsstudieavsnitt (prepkurs)**, vid sidan av de 5 obligatoriska studieavsnitten.

Av dessa infaller "Fördjupad läskompetens" (MO11) på årskurs 2, och Fördjupad skrivkompetens (MO10) samt Repetitionsstudieavsnittet (MO14) på årskurs 3 och väljs således då. Studieavsnittet MO15 väljs å sin sida på årskurs 1.

Övriga valbara studieavsnitt: MO09 (på åk 2 eller 3) och MO13 (på åk 2 eller 3) breddar och fördjupar kunskaperna och färdigheterna i ämnet.

Studieavsnittens ordningsföljd

Årskurs	Obligatoriska	Rekommenderas åt alla	Vid intresse
Åk 1	MO01 MO02	MO15	
Åk 2	MO05 MO06	MO11	MO09 MO13
Åk 3	MO08	MO10 MO14	MO09 MO13

Åk 1: **MO01** Jag i en värld av texter. **MO02** Att tolka nordisk litteratur och kultur. **(MO15)** Texttyper, genrer och digitala verktyg för årskurs 1.

ÅK 2: **MO05** Medier och påverkan. **MO06** Konsten att tala och skriva. **MO11** Fördjupad läskompetens inför proven i studentskrivningarna. Vid intresse: **MO09** Fördjupad muntlig kommunikation. **MO13** Kreativ skivrarverkstad. Av de valbara på årskurs 2 är MO10 det viktigaste att välja.

ÅK 3: MO08 Litteratur och kontext. **MO10** Fördjupad skrivkompetens inför proven i studentskrivningarna. **MO14** Repetitionskurs inför skrivningarna i modersmål (Prepkurs). Vid intresse: **MO09** Fördjupad muntlig kommunikation. **MO13** Kreativ skrivarkurs. Av de valbara studieavsnitten på årskurs 3 är "Repetitionskurs inför skrivningarna i modersmål" (MO14) det viktigaste att välja.

MO01 Att tolka och producera text, 2 sp

Jag i en värld av texter

Vilka texter omringar vi oss med varje dag och till vilken genre och texttyp hör de? Hur ser vi på oss själva som skribenter, talare, läsare och tolkare av olika texter. De frågorna är utgångspunkten i detta studieavsnitt där vi producerar och tolkar olika slags texter, också multimodala. Vi lär oss att referera, citera och kommentera texter, och att hänvisa till en annan text. Analys av nyhetstexter och artiklar ingår, samt novellroman- och filmanalys.

sMO02 Att tolka nordisk litteratur och kultur, 4 sp

Studieavsnittet består av modulerna **MO02, MO03 och MO04**

I detta studieavsnitt får du ta del av finlandssvensk och nordisk litteratur och kultur, som du lär dig att förhålla dig till och att tolka. Vi läser, analyserar och tolkar episka, lyriska och dramaturgiska texter. I vår analys och tolkning utgår vi från bilder, bilderböcker, romaner, diktverk, manus och skådespel. Även analys av informerande och faktabaserade texter ingår. I studieavsnittet är den finlandssvenska och nordiska identiteten ett övergripande tema.

MO05 Att tolka text 1, 2 sp

Medier och påverkan

I detta studieavsnitt koncentrerar vi oss på medietexter av olika slag. Vi läser, analyserar samt producerar texter som är ställningstagande, diskuterande eller informerande. Vi analyserar debatter, tal och reklam och kritisk läsförmåga betonas. Vi lär oss att skilja på egna och andras röster, samt att föra en konstruktiv diskussion. Vi arbetar med tes, premiss och argument och bygger upp texter utifrån det. Även ställningstagande skönlitterära texter ingår.

sMO06 Konsten att tala och skriva, 2 sp

Studieavsnittet består av modulerna **MO06 och MO07**

I studieavsnittet arbetar vi processinriktat med tal-och skrivprocessen och i arbetet ingår läsning av en fackbok, t.ex. en dokumentär. Vi arbetar speciellt med att ge uttryck för den egna rösten och den egna identiteten i tal-och skrivprocessen och vi lär oss att

använda oss av andras röster i våra egna texter och att skilja dem från våra egna. I studieavsnittet ingår subjektiva genrer som kolumn, podd etc.

MO08 Litteratur 2, 2 sp

Litteratur och kontext

I detta studieavsnitt breddar de studerande sin läsrepertoar med finländsk litteratur och världslitteratur. Det kan vara fråga om historiska kända verk eller verk ur samtiden som rönt stor uppmärksamhet. Kring böckerna förs samtal och litterära diskussioner, som tar fasta på epikens byggstenar men även på kontext och epok. De skönlitterära huvudgenrerna lyrik, dramatik och epik repeteras.

MO09 Kommunikation 3, 2 sp

Fördjupad muntlig kommunikation

Tycker du om att tala, argumentera och debattera eller önskar du att övervinna din talängslan och utvecklas till en säkrare och tryggare talare? Då är detta rätt studieavsnitt för dig! Studieavsnittet byggs upp utifrån dina och klassens behov, önskemål och förutsättningar. I studieavsnittet kan ingå möten, presentationer, multimodala texter som Youtube-klipp och Myday-videor samt olika tal. Uppgifterna kan göras endera i par, grupp eller enskilt. Samtidigt är studieavsnittet en övning inför studentskrivningarna, där muntliga och multimodala texter ofta ingår. Studieavsnittet är viktigt med tanke på studentexamen, fortsatta studier och framför allt arbetslivet.

MO10 Att producera text 2, 2 sp

Fördjupad skrivkompetens inför proven i studentskrivningarna

En rekommendation är att alla treor avlägger detta fördjupade studieavsnitt. Studieavsnittet utvecklar din skrivkompetens med tanke på studentprovet i modersmål. I studieavsnittet fördjupas och utvecklas din färdighet i att skapa olika slags texter med handledning av läraren under hela skrivprocessen. Du övar dig i att avgränsa ett ämne, att utarbeta en tes, att välja ett ändamålsenligt material för din text och att diskutera och ta ställning i dialog med andra texter. Studieavsnittet är viktigt med tanke på det obligatoriska provet i modersmål i studentexamen. I studieavsnittet övar du dig både på skriv- och läskompetenser. **Rekommenderas åt alla treor.**

MO11 Att tolka text 2, 2 sp**Fördjupad läskompetens inför proven i studentskrivningarna**

En rekommendation är att alla tvåor avlägger detta fördjupade studieavsnitt. I detta studieavsnitt fördjupar du din läskompetens och studieavsnittet är därför viktigt med tanke på provet i läskompetens i studentskrivningarna. Vi går igenom hur ett provsvar i läskompetens byggs upp, samt fördjupar vår färdighet i att beskriva, analysera, tolka, jämföra och utvärdera olika slags texter. Vi läser, analyserar och tolkar fack- och medietexter, samt fiktiva och skönlitterära texter. **Rekommenderas åt alla tvåor.**

MO13 Kreativ skivrarverkstad, 2 sp

Tycker du om att skriva fria och kreativa texter eller drömmer du kanske om att bli publicerad i någon form eller genre? Vill du utveckla din kreativitet, ditt personliga skapande och din ordglädje? Då är detta rätt studieavsnitt för dig! I detta studieavsnitt jobbar vi processinriktat med olika skönlitterära och självbiografiska genrer. Du väljer om du vill skriva enskilt eller tillsammans med någon annan. Du kan till exempel välja att skriva en dikt, en scen ur ett manus, en novell, multikonst, dagbok, en grupproman, bilderbok eller kanske en kolumn. Texten du skapar kan även vara multimodal, t.ex. en kortfilm. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.

MO14 Repetitionskurs inför skrivningarna i modersmål**(Prepkurs), 2 sp**

Syftet med studieavsnittet är att förbereda dig för det obligatoriska studentexamensproven i modersmål och litteratur: provet i läskompetens och provet i skrivkompetens. Avsnittets centrala innehåll är övning i att producera texter som motsvarar studentexamensuppgifter. Vi övar på de båda proven: repeterar skrivregler för provet i skrivkompetens och övar på provuppgifter i provet i läskompetens. Vi tar upp analysmodeller, begrepp och genrer. **Rekommenderas åt alla treor.**

MO15 Texttyper, genrer och digitala verktyg, 2 sp

Detta studieavsnitt rekommenderas för alla som är första årets studerande. I studieavsnittet får du vägledning i hur du förväntas skriva olika texttyper och genrer i gymnasiet med tanke på studier, prov, studentexamen och framtida studier. Du handleds i genrer utanför och i skolan, i skolvisa texttyper som berör gymnasiets olika ämnen, samt i behövliga skrivverktyg, it och digitala studiemiljöer. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

FINSKA (FINA)

De obligatoriska studieavsnitten avläggs i ordningsföljd om inget annat nämns. I varje studieavsnitt ingår en hörförståelse, en läsförståelse och minst en essä.

sFINA01 Språklig identitet, miljö och kommunikation, 4 sp

Studieavsnittet består av modulerna FINA01 och FINA02

Under studieavsnittet bekantar sig den studerande med aktiviteter och situationer i vardagslivet och närmiljön, kommunikativa färdigheter övas genom diskussioner och presentationer och den studerande lär sig dra nytta av självvärdering och kamratvärdering. Texter om resor och natur behandlas ur olika perspektiv. Verbböjningen och objektet repeteras och fördjupas. I grammatiken behandlas också nomenböjning, unipersonella uttryck och subjekt.

Hör- och läsförståelse introduceras och en språkprofil utarbetas.

FINA03 Hållbar framtid och vetenskap, 2 sp

Vi bekantar oss med innovationer som stöder hållbar utveckling, trafikfrågor och olika framtidsvisioner. Vetenskapliga texter läses. I grammatiken kan particip och participuttryck fördjupas, essä. Ett fördjupande arbete i anslutning till något tema i studieavsnittet ingår.

FINA04 Medier och samhälle, 2 sp

Under studieavsnittet utvecklar den studerande sina färdigheter i att analysera och tolka multimodala texter och fördjupar sin mediekunskap och utvecklar sina färdigheter i att kritiskt granska och använda olika slags medier samt att tillämpa och producera text. Aktuella händelser i samhället diskuteras. I grammatiken går vi igenom satsmotsvarigheter.

FINA05 Utbildning och arbetsliv, 2 sp

Vi bekantar oss med olika utbildningsvägar och arbetsliv. Den studerande förbereder sig för fortsatta studier och utvecklar sin beredskap för kontinuerligt lärande. Vi fördjupar oss i objektet och adverbialen. Arbetsansökan och CV samt muntliga presentationer ingår.

FINA06 Språk och kultur, 2 sp

Under studieavsnittet ska den studerande utveckla och fördjupa sin kännedom om finsk kultur, litteratur och olika konstformer. Den studerande ska stärka sin förståelse för litteraturens, kulturens och konstens betydelse för det finska samhället och utveckla sin kännedom och kunskap om det finska språket som kreativt uttryckssätt. Föredrag ingår, film och teater kan också behandlas under studieavsnittet.

FINA07 Skriftlig kommunikation, 2 sp

Under studieavsnittet fördjupas färdigheterna i att tolka och producera olika slags textgenrer på finska texter utgående från de studerandes behov. Både fiktiva och faktatexter produceras. Den studerandes färdigheter att fungera som världsmedborgare, som kan delta i debatter om aktuella frågor, utvecklas.

FINA08 Kommuniera och påverka muntligt, 2 sp

Vi övar att tala finska i både formella och informella situationer. Aktuella ämnen diskuteras i form av t.ex. anföranden, gruppdiskussioner och föredrag. Ett nationellt muntligt prov med särskilt intyg ingår i studieavsnittet.

FINA09 Repetition inför studentexamen, 2 sp

Grammatiken och ordförrådet repeteras och vi övar med siktet inställt på studentexamen. Hör- och läsförståelse, strukturövningar samt essä ingår i studieavsnittet. Rekommenderas åt alla abiturienter som tänkt skriva finska på hösten. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

MODERSMÅLSINRIKTAD FINSKA (FIM)

Den modersmålsinriktade kursen är en fortsättning på motsvarande lärokurs i den grundläggande utbildningen och ger tvåspråkiga elever möjlighet att förbättra och fördjupa sina kunskaper och färdigheter i finska och gör dem mera medvetna om sin tvåspråkighet och sitt dubbla kulturarv. Studieavsnitten är uppbyggda kring samma teman som A-lärokursen, men den modersmålsinriktade kursen betonar mera språkriktighet och litteratur.

sFIM01 Språklig identitet, miljö och kommunikation, 4 sp

Studieavsnittet består av modulerna **FIM01** och **FIM02**

Under studieavsnittet fördjupas förmågan att uttrycka sig nyanserat och korrekt i olika sammanhang, med utgångspunkt i studieavsnittets teman och med speciell uppmärksamhet på skillnader mellan det talade och det skrivna språket. Sak- och skönlitterära texter används, muntliga anföranden ingår. I grammatiken fördjupas verb- och nomenböjningen. Hör- och läsförståelse introduceras och en språkprofil utarbetas.

FIM03 Hållbar framtid och vetenskap, 2 sp

Vi diskuterar och läser om innovationer som stöder hållbar utveckling, trafikfrågor och olika framtidsvisioner. Vetenskapliga texter läses. Satsbyggnaden och vissa satsmotsvarigheter behandlas. Bokuppgift och föredrag ingår.

FIM04 Medier och samhälle, 2 sp

Under studieavsnittet fördjupar den studerande sin mediekunskap och utvecklar sina färdigheter i att kritiskt granska och använda olika slags medier samt att tillämpa och producera text. Aktuella händelser i samhället diskuteras. Skönlitteratur läses och används som underlag för diskussioner och egenproducerade medietexter. I grammatiken går vi igenom satsmotsvarigheter.

FIM05 Utbildning och arbetsliv, 2 sp

Vi bekantar oss med olika utbildningsvägar och arbetsliv. Den studerande förbereder sig för fortsatta studier och utvecklar sin beredskap för kontinuerligt lärande. Arbetsansökan och CV samt muntliga presentationer ingår. Skillnader mellan finska och svenska behandlas.

FIM06 Språk och kultur, 2 sp

Under studieavsnittet ska den studerande stärka sin uppfattning om vilken betydelse språket, litteraturen och kulturen har för den egna identiteten och för samhället. Den studerandes kännedom om och förståelse för finsk litteratur, kultur och olika konstformer, samt kunskap om det finska språket som kreativt uttryckssätt fördjupas. Föredrag ingår, film och teater kan också behandlas under studieavsnittet.

FIM07 Skriftlig kommunikation, 2 sp

Under studieavsnittet fördjupas färdigheterna i att tolka och producera olika slags textgenrer på finska texter utgående från de studerandes behov. Både fiktiva och faktatexter produceras. Den studerandes färdigheter att fungera som världsmedborgare, som kan delta i debatter om aktuella frågor, utvecklas.

FIM08 Kommunicera och påverka muntligt, 2 sp

Vi tittar närmare på nyanserna i formell och informell kommunikation. Olika former av muntliga övningar och framträdanden övas och vi vänjer oss vid att ge och ta feedback. Under studieavsnittet avlägger den studerande ett nationellt muntligt prov i finska, för vilket ett separat intyg fås.

FIM09 Repetition inför studentexamen, 2 sp

Grammatiken och ordförrådet repeteras och vi övar med siktet inställt på studentexamen. Hör- och läsförståelse, strukturövningar samt essä ingår i studieavsnittet. Rekommenderas åt alla abiturienter som tänkt skriva finska i studentskrivningarna. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

ENGELSKA (ENA)

Studieavsnitten avläggs i ordningsföljd om inget annat nämns.

sENA01 Språklig identitet och engelskan som globalt språk, 4 sp

Studieavsnittet består av modulerna **ENA01 och ENA02**

Studieavsnittet hjälper den studerande ska få en god start på sina studier i engelska och modigt utveckla sina språkkunskaper. Målet är att den studerande kan ställa sin språkkunskap i relation till kunskapsnivå B2.1. Den studerande utvecklar en språkprofil och ställer upp mål för språkstudierna. Vi bekantar oss med varandra och det vardagliga, men även olika textgenrer och stilar.

Under den senare delen av studieavsnittet byter tyngdpunkten mot engelskan som ett officiellt och globalt språk. Internationella relationer och sammanhang är i focus. Engelskans olika varianter och kommunikationsstilar i olika medier behandlas mera ingående.

ENA03 Engelska språket och kulturen som kreativt uttryckssätt, 2 sp

Huvudbetoningen i modulen ligger på att lyfta fram främst den anglikanska kulturens och konstens betydelse för individen och samhället. Kreativ kulturell verksamhet ligger i fokus inom varierande konstgenrar som musik, bildkonst, scenkonst och litteratur. Vi tolkar och producerar material inom varierande kulturella inriktningar, i mån av möjlighet med fokus på inriktningar och genrer som är viktiga och av intresse för den specifika studenten.

ENA04 Engelskan som ett verktyg för att påverka, 2 sp

Modulens mål är att bekanta sig med aktuella ämnen i medierna samt bakgrunden till dem. Vi övar på att uttrycka och analysera åsikter, baserat på fakta. Olika informationskällor används. Språket och den enskilda individens roll vad gäller påverkan i civilsamhället ligger i fokus. Centralt innehåll är bl.a. jämlikhet,

människorättsfrågor samt individens ansvar och skyldigheter. Mediernas roll när det gäller utformande av åsikter och attityder poängteras.

ENA05 Hållbar framtid och vetenskap, 2 sp

Temamässigt fokuseras modulmaterialet på individens och samhällets roll att uppnå en hållbar framtid. Vi behandlar populärvetenskapliga texter, framtidsvisioner samt vetenskapsområden som är av intresse för den enskilda studeranden. Det engelska språket har en central roll som vetenskapligt språk, varför särdrag i denna typ av texter lyfts fram.

ENA06 Engelska i fortsatta studier och arbetsliv, 2 sp

Under modulens gång fördjupar den studerande sin kännedom om textgenrer som är typiska för fortsatt studier och karriärplanering samt i slutändan arbete. Formellt språk som krävs i dessa situationer poängteras. Ekonomin i vardagen som en del av vägen in i vuxenlivet diskuteras på målspråket. Språkprofilen kompletteras för att motsvara framtida behov.

ENA07 Skriftlig framställning, 2sp

Målet är att med beskrivande, nyanserat och mångsidigt språk kunna producera texter med ett klart och tilltalande budskap. Vi producerar, analyserar och vidareutvecklar texter inom olika genrer, bl.a. fiktiva, berättande och reflekterande. Teman som berörs är natur, energi samt social och kulturell hållbarhet. Lokalt- och internationellt aktuella händelser kan inkluderas enligt studerandes val.

ENA08 Muntlig kommunikation och påverkan - en diskussionskurs, 2 sp

Vi utvecklar speciellt den muntliga produktionen med hjälp av varierande diskussioner och övningar. Aktuella, även av studerande valda, artiklar och texter med varierande teman utgör grunden för diskussionerna. Målet är att muntligt kunna kommunicera och få fram sitt budskap i varierande situationer. Till studieavsnittet hör ett *nationellt muntligt prov* för vilket särskilt intyg utfärdas. Muntliga provet görs i par.

ENA09 Repetition inför studentexamen, 2 sp

Vi repeterar och utvecklar temavokabulär samt central grammatik enligt behov. Vi övar läs- och hörförståelseuppgifter, uppsatsskrivning, sammandrag och strukturövningar som motsvarar studentexamensprovet. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

B-SPRÅK: TYSKA OCH FRANSKA

Tyska och franska kan i gymnasiet läsas som nybörjarspråk (B3) eller som fortsättningsspråk (B2, bygger på de kunskaper man tillägnat sig i högstadiet). Den som inte kan något av språket börjar med studieavsnittet B301, medan den som har högstadiets kunskaper börjar med studieavsnittet B201. Är du osäker på vilken nivå du ska välja, diskutera saken med studiehandledaren.

Studieavsnittsordningen i tyska och franska:

TYB31/FRB31		
TYB32/FRB32		
TYB311/FRB311		
TYB33/FRB33	samma innehåll som	TYB21/FRB21
TYB34/FRB34		TYB22/FRB22
TYB35/FRB35		TYB23/FRB23
TYB36/FRB36		TYB24/FRB24
TYB37/FRB37		TYB25/FRB25
TYB38/FRB38		TYB26/FRB26
TYB39/FRB39		TYB27/FRB27
TYB310/FRB310		TYB28/FRB28

Man avlägger vanligtvis **tre studieavsnitt per år**.

TYSKA (B3-nybörjartyska, TYB3)

TYB31 Nybörjarnivå 1, 2 sp

Jag och det nya språket

Du får en bild av tyskans ställning i världen och en uppfattning om hur andra språk som du behärskar eller har studerat tidigare kan hjälpa dig att lära dig tyska. Du övar att kommunicera i vardagliga situationer och lär dig de viktigaste artighetsfraserna, kan prata om hobbyer och fritid och beskriva saker och personer.

TYB32 Nybörjarnivå 2, 2 sp

Min växande världsbild

Du övar dig att klara dig i olika sociala och vardagliga situationer ss. att prata om väder, gå på café och du kan berätta om din familj och skola.

TYB311 Hos oss, 2 sp

Du fortsätter att utvidga ditt ordförråd och muntliga färdigheter genom att lära dig att klara av vardagliga situationer som att shoppa kläder eller tala om din hälsa. Det här studieavsnittet är tillika ett förberedande studieavsnitt för B2-studier i gymnasiet.

TYSKA (B2-fortsättningstyska, TYB2)**TYB21 (TYB33)** Nybörjarnivå 3, 2 sp**Vår gemensamma vardag**

I det här studieavsnittet reflekterar du över tyskans betydelse i ditt eget liv, nu och i framtiden. Du analyserar och utvärderar dina kunskaper i tyska och ställer upp mål för ditt språklärande och hittar sätt att utveckla dina kunskaper. De kommunikativa färdigheterna utvecklas med hjälp av olika medier. I studieavsnittet behandlar vi teman och situationer som hör till de ungas dagliga liv, mänskliga relationer och nätverk, intressen, fritid och hobbyer.

TYB22 (TYB34) Grundnivå 1, 2 sp**Min mångkulturella omgivning**

Vi tar upp olika sociala koder och skillnader i kommunikation i Finland och i de tyskspråkiga länderna. Vi börjar öva på den skriftliga kommunikationen. Studieavsnittets teman är interkulturell kommunikation och kulturmöten i Finland och utomlands.

TYB23 (TYB35) Grundnivå 2, 2 sp**Hälsa och välbefinnande**

Du lär dig att med hjälp av olika medier diskutera och lyssna på andra i olika kommunikationssituationer. Du kan formulera åsikter och diskutera betydelser i frågor som gäller vardagslivet. Du bekantar dig med olika texter om välbefinnande, mänskliga relationer och livsskeden samt övar dig att diskutera frågor i anknytning till dem. Du reflekterar också över vilka förändringar teknologin och digitaliseringen har betytt för kommunikation och välbefinnande.

TYB24 (TYB36) Grundnivå 3, 2 sp**Kultur**

I det här studieavsnittet stärker du din multilitteracitet. Du bekantar dig med aktuella frågor och ur de ungas synvinkel intressanta kulturella och historiska teman och medier inom tyskans språkområden. Under studieavsnittet producerar du en egen text på tyska.

TYB25 (TYB37) Grundnivå 4, 2 sp**Framtid och studier**

Du stärker din självkänsla som språkanvändare genom att reflektera över och öva på tyska i olika situationer. Studieavsnittets teman är skola, fortsatta studier och arbetsliv samt de ungas framtidsplaner.

TYB26 (TYB38) Grundnivå 5, 2 sp**Medier och aktuella samhällsfenomen**

Under det här studieavsnittet fortsätter du att öva dig i interaktion och repetera språkkunskaperna utgående från ditt eget behov och enligt studieavsnittets teman. Studieavsnittets teman ska anknyta till aktuella händelser i samhället.

TYB27 (TYB39) Grundnivå 6, 2 sp**Hållbar livsstil**

Under studieavsnittet utvecklar du dina färdigheter i att tolka och producera text på tyska. Avsnittets teman anknyter till naturen, olika boendemiljöer och hållbar livsstil.

TYB28 (TYB310) Grundnivå 7, 2 sp**Internationell kompetens**

Under studieavsnittet förstärks din förståelse för olika kulturer genom att lära känna eller delta i internationellt samarbete. Din globala och kulturella kompetens förstärks.

TYB210 (TYB312) Våga tala, 2 sp

Förbättra dina muntliga färdigheter genom att dels öva upp kommunikationen som behövs i vardagliga situationer och dels genom att diskutera olika teman som har med nyheter, kultur, film och litteratur att göra. Studieavsnittet stärker den studerandes muntliga förmåga att klara av olika kommunikationssituationer. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt. *Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.*

TYB211 (TYB313) Repetition inför studentexamen, 2 sp

Vi repeterar och utvecklar temavokabulär samt central grammatik enligt behov. Vi övar läs- och hörförståelseuppgifter, skrivuppgifter och strukturövningar som motsvarar studentexamensprovet. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

FRANSKA (B3-nybörjarfranska, FRB3)

FRB31 Nybörjarnivå 1, 2 sp

Jag och det nya språket

Under studieavsnittets gång får den studerande en bild av franskans ställning i världen och i förhållande till de språk hen behärskar eller har studerat tidigare. Den studerande övar sig att kommunicera i vardagliga situationer och lär sig de viktigaste artighetsfraserna.

FRB32 Nybörjarnivå 2, 2 sp

Min växande världsbild

Under studieavsnittets gång övar sig den studerande att klara sig i olika sociala situationer som anknyter till resande och utträttande av vardagliga ärenden.

FRB311 Hos oss, 2 sp

Studieavsnittet är ett förberedande studieavsnitt för B2-studier i gymnasiet, och utgör samtidigt ett tredje studieavsnitt för de studerande som påbörjat sina studier i franska i gymnasiet (B3). Ordförrådet utvidgas, talförståelse och muntliga färdigheter förbättras.

FRANSKA (B2-fortsättningsfranska, FRB2)

FRB21 (FRB33) Nybörjarnivå 3, 2 sp

Vår gemensamma vardag

I det här studieavsnittet reflekterar den studerande över franskans betydelse i hans eget liv, nu och i framtiden. Den studerande analyserar och utvärderar sina kunskaper i franska och ställer upp mål för sitt språklärande och hittar sätt att utveckla sina kunskaper. De kommunikativa färdigheterna utvecklas med hjälp av olika medier. I studieavsnittet behandlas teman och situationer som anknyter till de ungas dagliga liv, mänskliga relationer och nätverk, intressen, fritid och hobbyer.

FRB22 (FRB34) Grundnivå 1, 2 sp

Min mångkulturella omgivning

I studieavsnittet tar vi upp olika sociala koder och skillnader i kommunikation i Finland och i de franskspråkiga länderna. Skriftlig kommunikation övas. Studieavsnittets teman är interkulturell kommunikation och kulturmöten i Finland och utomlands.

FRB23 (FRB35) Grundnivå 2, 2 sp**Hälsa och välbefinnande**

I studieavsnittet lär sig den studerande att med hjälp av olika medier diskutera och lyssna på andra i olika kommunikationssituationer. Hen utvecklar sin förmåga att formulera åsikter och tillsammans diskutera betydelser i frågor som gäller vardagslivet. Den studerande bekantar sig med olika texter om välbefinnande, mänskliga relationer och livsskeden samt övar sig att diskutera frågor i anknytning till dem. Den studerande reflekterar också över vilka förändringar teknologin och digitaliseringen har inneburit för kommunikation och välbefinnande.

FRB24 (FRB36) Grundnivå 3, 2 sp**Kultur**

Under studieavsnittet stärks den studerandes multilitteracitet. Den studerande lär känna aktuella frågor och ur de ungas synvinkel intressanta kulturella fenomen och medier inom franskans språkområden. Under studieavsnittet producerar den studerande en egen text på målspråket.

FRB25 (FRB37) Grundnivå 4, 2 sp**Framtid och studier**

Under studieavsnittet stärks din självkänsla som språkanvändare genom att öva på språket i situationer som berör studieavsnittets teman skola, fortsatta studier och arbetsliv samt de ungas framtidsplaner.

FRB26 (FRB38) Grundnivå 5, 2 sp**Medier och aktuella samhällsfenomen**

Under studieavsnittet fortsätter vi att öva oss i interaktion och repeterar språkkunskapen utgående från de studerandes behov och enligt studieavsnittets teman. Studieavsnittets teman ska anknyta till aktuella händelser i samhället.

FRB27 (FRB39) Grundnivå 6, 2 sp**Hållbar livsstil**

Under studieavsnittet utvecklar du dina färdigheter i att tolka och producera text på franska. Avsnittets teman anknyter till naturen, olika boendemiljöer och hållbar livsstil.

FRB28 (FRB310) Grundnivå 7, 2 sp**Internationell kompetens**

Under studieavsnittet förstärks din förståelse för olika kulturer genom att lära känna eller delta i internationellt samarbete. Din globala och kulturella kompetens förstärks.

Matematisk-naturvetenskapliga studier

MATEMATIK

MAG01 Tal och ekvationer, 2 sp

Detta studieavsnitt är i stora drag en repetition av matematiken från högstadiet. Det centrala innehållet är ekvationer av I- och II-graden, proportionalitet och procentbegreppet, räkneregler för potens- och rotuttryck samt ekvationssystem.

MATEMATIK KORT LÄROKURS (MAB)

MAB02 Uttryck och ekvationer, 2 sp

Studieavsnittets mål är att lära dig tillämpa matematik på vardagliga problem och lära dig att lita på din matematiska förmåga. I studieavsnittet behandlas bland annat linjära samband, proportionalitet och lösning av andragradsekvationer.

MAB03 Geometri, 2 sp

I studieavsnittet behandlas plana figurer och tredimensionella kroppar. Du lär dig att i praktiska geometriska problem bestämma längder, areor, vinklar och volymer. Till det centrala innehållet hör likformighet, trigonometri och Pythagoras sats.

MAB04 Matematiska modeller, 2 sp

I studieavsnittet behandlas samband mellan fenomen och matematiska modeller. Du lär dig att använda linjära och exponentiella modeller, att lösa potens- och exponentialekvationer samt att göra prognoser utgående från modellerna.

MAB05 Statistik och sannolikhet, 2 sp

Studieavsnittets mål är att lära ut grunderna i statistik och sannolikhetslära. Du lär dig handskas med och tolka statistiskt material samt att använda regressionsmodeller med tekniska hjälpmedel. I studieavsnittet behandlas bland annat diskreta fördelningar, korrelation, kombinatorik och sannolikhetsbegreppet.

MAB06 Grunder i ekonomisk matematik, 1 sp

Studieavsnittets mål är att du skall behärska grundbegreppen och få färdigheter i ekonomisk matematik. Du lär dig bland annat index, ränta och enkel ränteräkning, skatter och valutor.

MAB07 Ekonomisk matematik, 1 sp

Studieavsnittets mål är att du skall lära dig att anpassa matematiska modeller i ekonomiska situationer och förstå deras begränsningar och att använda matematiska färdigheter för att beräkna tillräckligheten hos resurser, för ekonomisk planering, företagande och beräkning av lönsamheten. I studieavsnittet behandlas bland annat ränta på ränta, depositioner och lån.

MAB08 Matematisk analys, 2 sp

Studieavsnittets mål är att du skall lära dig att undersöka förändringshastigheten för en funktion med grafiska och numeriska metoder, förstå tolkningen av derivatan som förändringshastigheten för en funktion och kunna bestämma minsta och största värde för en funktion i samband med tillämpningar.

MAB09 Statistik- och sannolikhetsfördelningar, 2 sp

Studieavsnittets mål är att du skall göra dig förtrogen med normalfördelningen och att sätta sig in i binomialfördelningen som matematiska modeller. Till studieavsnittet hör också konfidensintervall och normering av en normalfördelning.

MAB10 Repetition, 2 sp

I studieavsnittet repeteras valda delar av de obligatoriska studieavsnitten MAB01 – MAB09. Du får också en bättre helhetssyn på matematik. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

MATEMATIK LÅNG LÄROKURS (MAA)

MAA02 Funktioner och ekvationer 1, 3 sp

I detta studieavsnitt lär du dig att hantera funktioner och räkna med polynomekvationer samt -olikheter. Faktorisering av polynom med kvadrerings- och konjugatreglerna samt andra centrala metoder. Även rationella uttryck samt grunderna i rotuttryck behandlas i studieavsnittet.

MAA03 Geometri, 2 sp

Studieavsnittets centrala innehåll är likformighet och där till hörande trigonometriska funktioner, cirkeln och linjer i förhållande till cirkeln samt grunderna i hantering av 3-dimensionella objekt.

MAA04 Analytisk geometri och vektorer, 3 sp

I studieavsnittet lär man sig sambandet mellan algebraiska och geometriska begrepp. Inom den analytiska geometrin lär vi oss räkna ekvationer med absolutbelopp samt att bestämma skärningspunkter mellan graferna för olika funktioner och ekvationer som ekvationssystem. Vi lär oss också att bestämma avstånd mellan punkter och avstånd mellan en punkt och en linje. Inom vektorläran hanterar vi addition och subtraktion samt skalärprodukt mellan vektorer, därtill lär vi oss hur man kan använda vektorer för att enkelt kunna bestämma ett plan.

MAA05 Funktioner och ekvationer 2, 2 sp

I detta studieavsnitt fördjupar vi oss i de trigonometriska funktionerna och utökar deras definitioner med hjälp av enhetscirkeln. Radianer introduceras som en ny vinkelenhet. Vi lär oss att lösa trigonometriska ekvationer och hantera funktionernas period i värdemängden. Därtill bekantar vi oss med exponential- och logaritmfunktioner för att kunna lösa ekvationer som innehåller dylika uttryck.

MAA06 Derivata, 3 sp

I studieavsnittet lär vi oss att räkna gränsvärden och med hjälp av dessa bestämma en funktions kontinuitet och deriverbarhet. Vi härleder formler för derivering av polynom som vi sedan utvidgar till formler för rationella uttryck och rotfunktioner. Därtill lär vi oss att derivera de trigonometriska funktionerna, exponential- och logaritmfunktioner samt att derivera sammansatta funktioner. Vi lär oss hur derivatan beskriver funktionens förändringshastighet samt sambandet mellan derivatans nollställen och funktionens extremställen.

MAA07 Integralkalkyl, 2 sp

I detta studieavsnitt lär vi oss att bestämma primitiva funktioner med hjälp av integreringsregler. Integralkalkylen introduceras med rektangelmetoden som en numerisk lösningsmetod. Efter att vi förstår förhållandet mellan area och en funktions bestämda integral, så kan vi bestämma areor för enkla funktioner. Vi lär oss även att bestämma volymen för rotationskroppar. Vi använder datorprogram för att integrera numeriskt och för att lösa vissa tillämpade uppgifter.

MAA09 Ekonomisk matematik, 1 sp

I detta studieavsnitt lär vi oss hur aritmetiska och geometriska talföljder och deras summor knyts ihop till ekonomisk matematik. Vi räknar med räntor med bl.a. ”ränta-på-ränta”-metoden.

MAA11 Algoritmer och talteori, 2 sp

I detta studieavsnitt lär vi oss vad en algoritm är och hur vi kan tillämpa dem i matematiken. Därtill skall vi lära oss att programmera algoritmer i ett programmeringsspråk på datorn. Vi lär oss också om primtalens egenskaper och delbarheten hos heltal. Vi söker primtal med Euklides algoritmen och granskar delbarhet med aritmetikens grundsats. Vi bekantar också med grunderna i logik samt de vanligaste konnektiven och deras sanningsvärden.

MAA08 Statistik och sannolikhet, 2 sp

I studieavsnittet bekantar du dig med grunderna i sannolikhetskalkyl och statistik. I sannolikhetsdelen går vi igenom kombinatorik och olika räkneregler. I statistikdelen hanterar vi både diskreta statistiska fördelningar och bestämmer karakteristikorna för dessa. I statistiken lär du dig också angående korrelationskoefficienten och regressionskurvor.

MAA10 3D-geometri, 2 sp

I studieavsnittet blir du bekant med punkter, linjer och plan i rummet. För att kunna hantera dessa utvidgar vi vektorläran till 3 dimensioner. Vi använder även differential- och integralkalkyl för tillämpningar i rumgeometri. Därtill bekantar vi oss med funktioner med 2 variabler.

MAA12 Analys och kontinuerlig fördelning, 2 sp

I detta studieavsnitt fördjupar vi oss i analys, alltså gränsvärde, derivata och integral. Vi lär oss undersöka en funktions deriverbarhet. Därtill bekantar vi oss i kontinuerliga fördelningar och lär oss angående normering. Vi lär oss också om normalfördelningen.

MAA14 Repetition, 2 sp

Repetition av allt som ingår i de obligatoriska studieavsnitten i den långa matematiken. Vi repeterar en del av teorin, men främst är det frågan om att öva på uppgifter av olika slag samt blandade uppgifter.

BIOLOGI (BI)

BI01 Livet och evolutionen, 2 sp

I det första studieavsnittet i biologi får du bekanta dig med livets förutsättningar, de karakteristiska dragen hos alla organismer och hur organismvärlden är uppbyggd. Ett centralt mål är en större förståelse för evolutionen och dess mekanismer och betydelse. Du får också bekanta dig med grunderna i biologiskt forskningsarbete genom mindre experiment.

sBI02 Ekologi och miljö, 2 sp

Studieavsnittet består av modulerna **BI02** och **BI03**.

I det här studieavsnittet får du en djupare förståelse för hur naturen fungerar och hur vi människor påverkar den. Centrala teman i studieavsnittet är ekologins grunder, livets mångfald samt miljörelaterade problem i Finland och på andra håll i världen. Du får bekanta dig med ekologisk forskning och hur den tillämpas för att skydda ekosystemen och mångfalden. Vi reflekterar också över miljöns och naturens inverkan på vårt eget välbefinnande. Förhandskrav: BI01

BI04 Cellen och ärftligheten, 2 sp

Cellen och dess molekyler är de grundläggande byggstenarna för allt liv på jorden. Kunskap i cellbiologi utgör grunden för att förstå hur organismer fungerar och vad som kan gå fel och orsaka sjukdom. I det här studieavsnittet får du en djupare förståelse kring cellens uppbyggnad och funktion, olika organeller och deras uppgifter. För att förstå cellprocesserna bättre fördjupar vi oss också i gener och studerar nedärvningsmönster av olika egenskaper. I studieavsnittet ingår mindre cellbiologiska undersökningar och praktiska arbeten enligt möjlighet. Förhandskrav: BI01

BI05 Människans biologi, 2 sp

Är du intresserad av att veta mer om hur din kropp fungerar? Under studieavsnittets gång bekantar du dig med människokroppens uppbyggnad (anatomi) och centrala livsfunktioner (fysiologi). Vi studerar bland annat blodomloppet, matspjälkningen, musklerna och skelettet. Vi funderar också över hur kroppen regleras av hormoner och av nervsystemet, och hur kroppen försvarar sig mot yttre hot. I studieavsnittet ingår frivilliga dissektioner med olika organ som påminner om människans egna.

Förhandskrav: BI01

BI06 Biotekniken och dess tillämpningar, 2 sp

Bioteknik är ett snabbt växande vetenskapsområde där celler eller cellernas beståndsdelar används till nytta för människan. I det här studieavsnittet får du lära dej om bioteknikens och den biologiska forskningens betydelse inom medicin, industri och livsmedelsproduktion samt inom hållbar användning av naturresurser. Du får bland

annat lära dej hur man på genteknisk väg kan producera växter som inte behöver besprutas och hur man med hjälp av genterapi kan bota allt fler sjukdomar.

Förhandskrav: BI01, BI04

BI07 Repetition i biologi, 2 sp

Det här studieavsnittet är till för dig som vill repetera och fördjupa dina kunskaper i biologi. Vi behandlar det mest centrala stoffet i gymnasiets biologi, BI1-6. Vi strävar efter en helhetsbild av biologin samtidigt som du ges möjlighet att fokusera på de områden som känns utmanande just för dig. Vi går igenom studentprovets struktur och tränar också på att använda program du behöver där. Du får råd och tips som också gör det egna arbetet inför studentskrivningarna lättare.

Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

Förhandskrav: BI01-BI06

BI08 Biologi i praktiken, 2 sp

I det här studieavsnittet ligger fokus på det praktiska arbetet och olika experiment. Genom att laborera och fundera på praktiska frågeställningar får du en djupare förståelse för olika biologiska fenomen och fördjupar dina teoretiska kunskaper. Vi utför mångsidiga laborationer, bland annat får du isolera ditt eget DNA, analysera olika blodgrupper, odla bakterier och mikroskopera. I mån av möjlighet utför vi också studier ute i fält. Ett eget mindre intressearbete kan ingå.

Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

Förhandskrav: BI01-BI02.

BI09 Hälsa, mat och miljö, 2 sp

Hur är vår egen hälsa kopplad med den hållbara utvecklingen? I det här studieavsnittet söker vi svar på den frågan speciellt genom att studera maten och matproduktionens inverkan på samhället, miljön och på vårt eget välmående. Vi jobbar delvis utifrån deltagarnas eget intresse och tillreder också hållbar mat några gånger under studieavsnittets gång. I mån av möjlighet bjuder vi in utomstående experter för att fördjupa och bredda det vi själva lärt oss. Studieavsnittet ger tillämpande kunskap inom flera ämnen, t.ex. biologi, hälsokunskap och geografi. Vi använder ingen bok och det kan uppbäras en avgift för att täcka kostnaderna för råvaror vid matlagning (max 20 €/studerande). Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

PS09 Homo Sapiens, 2 sp

Hur har människan utvecklats till den art hon är idag? Varför ser vi ut och fungerar som vi gör? Under det här studieavsnittet repeterar vi grundbegreppen kring evolution (BI01) med fokus på vår egen evolution. Vi repeterar också det evolutionspsykologiska perspektivet (PS01) samt fördjupar vår kunskap om hjärnans utveckling både hos människan som art och på individnivå. Genom olika projekt och frågeställningar

studerar vi människans utveckling ur ett brett, mångvetenskapligt perspektiv. Målet är att fördjupa förståelsen av oss själva som art och individer. Förhandskunskaper: BI01, FI01 och PS01. Kan inte avläggas på egen hand. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

GEOGRAFI (GE)

GE01 En värld i förändring, 2 sp

Det första studieavsnittet i geografi behandlar aktuella geografiska risker och möjligheter samt orsakerna till dessa. Vilka möjligheter har vi som människor att förebygga eller rentav förhindra att dessa risker uppstår? Under studieavsnittets gång följer vi med olika medier och försöker analysera aktuella risker ur ett brett perspektiv. Vi jobbar med olika typer av geomediala så kartor, diagram, bilder, videofilmer och olika skriftliga källor.

GE02 Den blå planeten, 2 sp

Det här studieavsnittet är för dig som vill fördjupa ditt naturgeografiska tänkande och kunskapen om vår planet. Genom mångsidig användning av geomediala bekantar vi oss med grundläggande naturgeografiska fenomen. Vi strävar efter att få en helhetsbild av jorden och dess olika sfärer: atmosfären, hydrosfären, litosfären samt den förenande biosfären. Vi bekantar oss med naturgeografins forskningsmetoder och övar oss också i att tolka naturlandskap med hjälp av bilder, kartor och videofilmer. Ett eget projektarbete ingår. Studieavsnittet rekommenderas för alla med naturvetenskapligt intresse och stöder studier i t.ex. biologi och fysik.

Förhandskrav: GE01

GE03 En gemensam värld, 2 sp

I det här humangeografiska studieavsnittet granskar vi människan, mänsklig verksamhet och samhällsstrukturer ur ett geografiskt perspektiv. Vilka möjligheter erbjuder naturresurserna och miljön med tanke på mänsklig verksamhet, ansvar och miljöns välbefinnande? Vi diskuterar också befolkningsrelaterade frågor och funderar över den regionala fördelningen av resurser och tjänster. Olika risker och utmaningar diskuteras, samtidigt som vi lyfter upp områden där positiva utveckling skett. Genom mångsidiga arbetsmetoder och användning av geomediala lär vi oss att tolka och studera den mänskliga verksamheten på jorden. Studieavsnittet rekommenderas också för dem som är intresserade av samhällsvetenskaper och historia.

Förhandskrav: GE01

GE04 Geomedia - undersök, delta och påverka, 2 sp

Det här studieavsnittet ger dig en möjlighet att tillämpa och fördjupa dina geografiska kunskaper på ett mångsidigt sätt. Genom aktiv användning av geomedia - kartor, geodata, diagram, bilder, videofilmer, muntliga och skriftliga källor – lär vi oss att skaffa, analysera och presentera geografiskt material. Områdesplanering och geografins roll inom forskning och samhällsplanering lyfts också upp. Under studieavsnittet planerar och arbetar du också med ett projekt, ensam eller i mindre grupp. Studieavsnittet rekommenderas också för dem som är intresserade av samhällsvetenskaper.

Förhandskrav: GE01-GE03.

GE05 Utvecklingsgeografi, 2 sp

Det här är ett studieavsnitt i global kännedom där vi studerar olika fenomen ur ett globalt, geografiskt perspektiv. Vi behandlar frågor som inkomstskillnader och konsumtion, mänskliga rättigheter, miljöfrågor och kulturella särdrag. Vi funderar också på vilka påverkningsmöjligheter den enskilda, aktiva världsmedborgaren har. Under studieavsnittets gång gör vi ett större individuellt eller gemensamt projektarbete och du har även möjlighet att avlägga Världsmedborgarens mognadsprov (FN). Vi använder ingen lärobok och bedömningen sker utgående från olika arbeten och diskussioner som avlagt/ underkänt. Studieavsnittet rekommenderas även för dem som är intresserade av samhällsvetenskaper.

Förhandskrav: GE01, GE03

FYSIK (FY)

Fysikstudieavsnitten kan inte göras som kompisstudier eller på egen hand.

sFY01 Fysiken som naturvetenskap, 2 sp

Studieavsnittet består av **FY01** och **FY02**

I studieavsnittet granskas hur naturvetenskaplig kunskap byggs upp och fysikens betydelse idag. Det behandlas bland annat experimentets betydelse för teoribildningen, mätningar, hur mätresultaten presenteras och hur tillförlitliga de är. Du lär dig också om rörelse, krafter och universums struktur.

FY03 Energi och värme, 2 sp

Studieavsnittets mål är att lära ut centrala fysikaliska begrepp med koppling till värme. Du lär dig bland annat om värmeenergi, energins bevarande, hur ett ämne värms upp och svalnar och tillståndsekvationerna för en ideal gas. Du lär dig också om tryck, mekaniskt arbete och värmeutvidgning.

FY04 Kraft och rörelse, 2 sp

Studieavsnittets centrala innehåll är sambandet mellan krafter och rörelse. Newtons lagar och konserveringslagarna möjliggör beräkningar av likformig och likformigt accelererad rörelse. Du lär dig analysera påverkan från till exempel tyngd, friktion och lyftkraft. I studieavsnittet behandlas också kraftmoment och jämvikt vid rotation.

FY05 Periodisk rörelse och vågor, 2 sp

I studieavsnittet granskas harmonisk kraft och svängningsrörelser, vågrörelserns uppkomst och utbredning, reflektion, brytning, diffraktion och interferens. Vågrörelsebegreppen konkretiseras med exempel på mekaniska svängningar och ljud. Du lär dig om vågrörelser som förekommer i naturen, samhället och tekniken, till exempel inom musik och medicin. Dessutom behandlas likformig cirkelrörelse och den allmänna gravitationslagen.

FY06 Elektricitet, 2 sp

I studieavsnittet får den studerande baskunskaper i att planera och undersöka enkla elektriska kretsar, elektrostatisk växelverkan och elektriska fält. Den studerande lär sig bland annat om elström, spänning, resistans och elektrisk effekt. Den studerande lär sig också att koppla och undersöka strömkretsar med motstånd, kondensatorer, dioder och spänningskällor.

FY07 Elektromagnetism och ljus, 2 sp

I studieavsnittet behandlas magnetfält, induktion, elproduktion och kommunikationsteknik. Du lär dig bland annat hur mekanisk energi kan omvandlas till elektrisk energi, hur en transformator fungerar och hur elektrisk energi transporteras. I studieavsnittet behandlas också ljusets reflexion, brytning och totalreflexion samt ljusets interferens och diffraktion.

FY08 Materia, strålning och kvantisering, 2 sp

I studieavsnittet behandlas kärnkraft, sönderfall, och atomkärnans struktur. Du lär dig bland annat känna till den joniserande strålningens effekter och introduceras till en världsbild som baserar sig på kvantfysik från elementarpartikelfysik till kosmologi.

FY09 Fördjupad mekanik, 2 sp

I studieavsnittet fördjupar vi oss i mekanikuppgifter som utgör den elementära grunden för fysikalisk förståelse och tänkande. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

FY10 Repetition, 2 sp

I studieavsnittet repeteras valda delar av studieavsnitten FY01– FY08. Studieavsnittet ger bättre färdigheter att skriva studentprovet i fysik. Vi tränar också på att göra gamla studentprov. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

KEMI (KE)

sKE01 Kemi överallt, 2 sp

Studieavsnittet består av **KE01** och **KE02**

I studieavsnittet får du erfarenheter som väcker och fördjupar intresset för kemi och kemistudier. Vi bekantar oss med atomens uppbyggnad och grundämnenas periodiska system samt egenskaper hos grundämnena och kemiska föreningar. Vi lär oss om olika blandningar samt hur de blandade ämnena kan separeras från varandra. I studieavsnittet bekantar vi oss även med begreppet substansmängd och lär oss utföra enkla kemiska beräkningar med substansmängd och koncentration.

KE03 Molekyler och modeller, 2 sp

I studieavsnittet bekantar vi oss med organiska föreningar och hur funktionella grupper påverkar ämnets egenskaper. Vi utvecklar kunskapen om atomens struktur med hjälp av den kvantmekaniska atommodellen och orbitaler. Samtidigt lär vi oss mera om periodiska systemet och hur det kan användas för att dra slutsatser om ämnens egenskaper. Vi jobbar experimentellt bland annat genom att framställa lösningar och undersöka ämnens egenskaper med hjälp av spektroskopi.

KE04 Kemisk reaktion, 2 sp

I studieavsnittet bekantar vi oss med olika typer av kemiska reaktioner och hur de kan beskrivas med hjälp av reaktionsformler. Vi lär oss även behandla reaktionsformlerna matematiskt och tillämpa lagens om materias oförstörbarhet. Vi bekantar oss med kemiska reaktioners betydelse i vår livsmiljö och lär oss tillämpa vår kunskap om kemi i det vardagliga livet. Vi lär oss även undersöka kemiska reaktioner experimentellt.

KE05 Kemisk energi och cirkulär ekonomi, 2 sp

I studieavsnittet lär vi oss utföra beräkningar med kemisk energi och bekantar oss med hur kemisk energi används i samhället. Vi undersöker metallernas egenskaper och lär oss hur man framställer metaller samt vad de används till och hur användningen av metaller påverkar miljön. Vi bekantar oss med elektrokemiska tillämpningar och undersöker redoxreaktioner experimentellt med hjälp av galvaniska element och elektrolys.

KE06 Kemisk jämvikt, 2 sp

I studieavsnittet bekantar vi oss med reaktionshastighet och vilka faktorer som påverkar den. Vi undersöker även reaktionshastigheten experimentellt. Vi bekantar oss med jämviktsreaktioner och lär oss utföra beräkningar med jämviktskonstanten. Vi utvecklar våra färdigheter i experimentellt arbete bland annat genom att analysera felkällor och presentera resultaten på olika sätt. Vi bekantar oss med jämviktsreaktioner i industriella processer samt i naturen.

KE07 Repetition, 2 sp

I studieavsnittet repeterar vi innehållet i alla studieavsnitt i kemi. Vi bekantar oss även med studentprovets uppbyggnad och vilka typer av kunskaper och färdigheter som behövs för att besvara uppgifterna i provet. Den studerande analyserar sina styrkor och svagheter för att mera ändamålsenligt kunna öva inför studentprovet. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

Humanistisk-samhälleliga studier

FILOSOFI (FI)

FI01 Introduktion i filosofiskt tänkande, 2 sp

Vad är filosofi och vilka metoder används? Vi funderar på olika filosofiska problem och tänkbara lösningar på dem. Vi bekantar oss med och tillämpar filosofins arbetsmetoder. Vi analyserar begrepp, funderar på vad verkligheten består av och frågar oss vad man egentligen kan veta. Argumentation är ett centralt arbetssätt i studiehelheten.

FI02 Etik, 2 sp

Under studieavsnittet lär vi känna den filosofiska etikens centrala begrepp, frågor och teorier. Vi lär oss motivera uppfattningar om det goda och det rätta och med hjälp av filosofiska begrepp lär vi oss analysera meningen med vårt liv och våra livsval. Vi diskuterar vad moral är, hurdana värderingar vi styrs av, vad lycka är, hurdan en god människa är och hur man förverkligar moraliska ideal i praktiken.

FI03 Samhällsfilosofi, 2 sp

Innehållet består av centrala begrepp och inriktningar inom samhällsfilosofin samt de grundläggande samhällsfilosofiska uppfattningarna om individens relation till gruppen, samhället och staten. Vi lär oss använda filosofiska begrepp för att analysera samhällelig och politisk verksamhet och för att motivera våra egna lösningar på samhällsproblem. Vi lär oss förstå rättigheters betydelse som grund för samhällsordningen. Vi lär oss tillämpa dessa kunskaper på aktuella samhällsfrågor.

FI04 Sanningen, 2 sp

Studieavsnittet behandlar skillnaderna mellan åsikter och faktapåståenden och betydelsen av att kunna motivera faktapåståenden. Vi arbetar med betydelsen av språk och dess betydelse i gestaltandet av verkligheten samt att kunna beskriva och bedöma filosofiska teorier om sanning, kunskap, verklighetens natur och vetenskap. Vi lär oss strukturera och analysera kännetecknen för vetenskaplig forskning, slutledning och förklaring samt att kunna analysera hur observationer och kunskap samt vetenskapliga teorier förhåller sig till verkligheten.

PSYKOLOGI (PS)**PS01 Den aktiva och lärande människan, 2 sp**

Vi lär oss förstå betydelsen av biologiska, psykiska, sociala och kulturella faktorer för att kunna förklara och förstå mänskligt beteende. Vi lär känna psykologins centrala ämnesområden såsom känslor, motivation och kognitiva funktioner, samt kunna iaktta och reflektera över mänskligt beteende och den egna psykiska hälsan. Vi övar oss i att kunna tillämpa psykologisk kunskap för att främja sin egen och andras psykiska hälsa. Vi fördjupar oss i psykologisk kunskap om lärprocesser och med hjälp av kunskapen kunna reflektera över egna studievanor. Vi lär oss förstå att psykologisk kunskap baserar sig på forskning och kunna beskriva centrala kännetecknen för vetenskapligt tänkande.

PS02 Människans utveckling, 2 sp

I det här studieavsnittet får du veta hur man undersöker människans utveckling och kunna bedöma kunskapens tillförlitlighet. Vi lär oss vilka faktorer som påverkar människans utveckling under livscykeln och den växelverkan som finns mellan dem. Vi lär oss bedöma utvecklingspsykologisk kunskap och tillämpa den för att förstå oss själva och andra människor. Vi lär oss förstå olika livsstigar.

PS03 Människan som informationsbearbetare, 2 sp

I det här studieavsnittet lär vi oss känna till de allmänna principerna som styr kognitiv aktivitet och lär oss att kunna tillämpa dem för att undersöka kognitiva fenomen. De grundläggande kognitiva funktionerna perception, uppmärksamhet och minne behandlas, samt även mer avancerad kognitiv aktivitet, till exempel beslutsfattande, problemlösning, sakkunskap och språk. Vi fördjupar oss i forskningen om kognitiva funktioner, samt lär oss om forskningsmetoder inom kognitiv psykologi och hjärnforskning.

PS04 Känslor och mental hälsa, 2 sp

I det här studieavsnittet får vi kunskap om forskning som gäller känslor och psykisk hälsa och lär oss att förstå hur dessa kan undersökas samt lär oss att kunna bedöma forskning kritiskt. Vi lär oss känna till faktorer som påverkar det psykiska välbefinnandet och olika sätt att upprätthålla den psykiska balansen. Vi lär oss att kunna analysera vårt eget välbefinnande ur ett psykologiskt perspektiv och får verktyg att hitta lösningar som stödjer välbefinnandet. Vi lär oss känna igen de vanligaste psykiska störningarna och problemen samt förstå svårigheten i att definiera psykisk hälsa och psykiska problem. I studieavsnittet gör du ett projektarbete om en psykisk störning.

PS05 Människan som individ och social varelse, 2 sp

Studieavsnittet behandlar vidden av begreppet personlighet. Vi lär känna igen och förklara centrala skillnader mellan individer, såsom temperament, personlighetsdrag, intelligens, begåvning och tolkningsmönster. Vi lär känna till den biologiska grunden för individuella skillnader. Vi går igenom forskning som gäller personlighet och socialpsykologi samt fördjupar förståelsen för psykologisk forskning. Vi analyserar individens beteende som ett resultat av växelverkan mellan personlighet, situationsfaktorer och kultur samt tillämpar personlighetspsykologisk och socialpsykologisk kunskap.

PS06 Ge gärna hjärnan järnet, 2 sp

För dig som vill ta reda på hur just du lär dig på bästa möjliga sätt, hålla bättre koll på din hjärna, lära dig ”koppla av och på” och på så sätt må bättre och stressa mindre. Teori och praktik baserat på forskning samt avslappningsövningar, kostens betydelse

med mera ingår. Kan inte avläggas på egen hand. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

PS07 Repetera psykologi, 2 sp

Studieavsnittet är en repetition av valda delar av lärokursen i psykologi. Vi diskuterar realprovet samt hur man besvarar olika slag av frågor. Studieavsnittet riktar sig till de studerande som ämnar skriva provet i psykologi i ämnesrealen och kräver att man avlagt studieavsnitten 1-5. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

PS08 Pedagogisk psykologi, 2 sp avläggs individuellt när som helst under studietiden

Studiehelheten erbjuder praktiska verktyg för att främja ditt välbefinnande. Teman är bland annat studieteknik, mental hälsa, känslor och gruppdynamik. Avläggs självständigt genom Studiekompis-kursen, som är en webbaserad kurs som genomförs i egen takt. Den innehåller mycket intressant material att läsa, lyssna och se på för att främja ditt välbefinnande. Du ansluter dig till Studiekompis-kursen på www.opintokamu.fi med hjälp av en kursnyckel som du får av studiehandledaren. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

PS09 Homo Sapiens, 2 sp

Hur har människan utvecklats till den art hon är idag? Varför ser vi ut och fungerar som vi gör? Under det här studieavsnittet repeterar vi grundbegreppen kring evolution (BI01) med fokus på vår egen evolution. Vi repeterar också det evolutionspsykologiska perspektivet (PS01) samt fördjupar vår kunskap om hjärnans utveckling både hos människan som art och på individnivå. Genom olika projekt och frågeställningar studerar vi människans utveckling ur ett brett, mångvetenskapligt perspektiv. Målet är att fördjupa förståelsen av oss själva som art och individer. Förhandskunskaper: BI01, FI01 och PS01. Kan inte avläggas på egen hand. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

MO16 Uttryck dej kreativt, 2 sp

Vi gör tillsammans en föreställning. Vi skriver och bearbetar egna texter, planerar och ger en föreställning utgående från dem. Genom övning i improvisation och drama blir vi säkrare på att uttrycka oss inför publik, vilket stärker självkänsla och gruppfärdigheterna, vilket är tillämpad psykologi. Studieavsnittet bedöms som avlagt. *Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.*

HISTORIA (HI)

HI01 Människa, miljö och historia, 2 sp

Studieavsnittet behandlar växelverkan mellan människan och naturen samt de följder detta haft på människans liv från förhistorisk tid till nutid. Studieavsnittet handlar om de stora vändpunkterna i människans historia med tyngdpunkt på ekonomiska faktorer som styr människans liv.

HI02 Internationella relationer, 2 sp

Ett studieavsnitt i 1800- och 1900-talets internationella historia. Tyngdpunkten ligger på krig och fred under det konfliktfyllda 1900-talet. Vi studerar främst de europeiska stormakternas stormiga relationer som ledde till uppkomsten av både första och andra världskriget.

HI03 Det självständiga Finlands historia, 2 sp

Studieavsnittet behandlar Finlands moderna historia, d.v.s. den ryska tiden och speciellt självständighetstiden. De stora vändpunkterna i vårt lands historia går genom. Under den ryska tiden koncentrerar vi oss på hur det moderna Finland föds, hur självstyret utvecklas för att sedan hotas av förryskningen under slutet av autonomi. Vårt folks inbördes konflikter innefattande inbördeskrig och extremhöger som sedan övergår i de dramatiska skeendena under andra världskriget bildar huvudstoffet under självständighetstiden.

HI04 Den europeiska människan, 2 sp

Studieavsnittet handlar om den europeiska kulturen från antiken till dagens värld. Vi studerar den gamla grekiska och romerska kulturen allt från de kända gudarna och myterna via idrotten till de kända platserna i Aten och Rom. Vi lär oss om hur den rädda medeltidsmänniskan förbyts till det modiga renässansgeniet á la Leonardo da Vinci och Michelangelo, om hur Galilei med den heliocentriska världsbilden visar hur fel kyrkan hade och om hur upplysningstankarna bryter ned de enväldiga kungarnas tid i Europa. Vi funderar på varför popkulturen uppstått och vad som gjorde Elvis och Beatles så populära.

Detta studieavsnitt ger dig en bred allmänbildning i Europas historia om sådant som inte tas upp i HI01.

HI05 Sveriges östra rikshalva blir Finland, 2 sp

Studieavsnittet handlar om Finlands gamla historia, d.v.s. vårt lands historia före år 1809. Detta är något för dig som vill veta mera om dina rötter som finländare och om den 600-åriga svenska tiden i vår historia. Vi läser om hur man i Finland levde under stenåldern och hur vi blev en del av Sverige. Vi läser om svenska kungar och krig och

hur dess påverkade vårt land. Besök till lokalhistoriska platser med anknytning till det övriga innehållet ordnas då de är möjligt.

HI06 Globala kulturmöten, 2 sp

Studieavsnittet handlar om riken och kulturer utanför Europa. Vi tar upp möten och krockar mellan vår europeiska kultur och utomeuropeiska kulturer under olika skeden av vår historia. Vi bekantar oss med de gamla kulturerna i Kina och Indien, med den arabiska världen och med exotiska kulturer i Afrika och Sydamerika. Vid sidan av en allmän överblick över dessa kulturer ges möjlighet att fördjupa sig i något tema du själv är speciellt intresserad av. Vi har inget prov utan vitsordet baserar sig på aktivitet och ett skriftligt arbete över något tema du valt.

HI07 Världen under det kalla kriget, 2 sp

Studieavsnittet riktar sig till dig som är intresserad av internationella händelser och vill fördjupa dig i världens stora händelser under tiden efter andra världskriget tills idag. Studieavsnittet ger en god grund till att förstå dagens rätt så komplicerade värld där det kalla kriget igen är aktuellt. De stora kriserna under det kalla krigets tid i Berlin, Korea, Vietnam och Kuba tas upp. Kommunismens fall, kriser i Mellanöstern och Kina som den nya supermakten är exempel på senare händelser i den internationella politiken vi behandlar. Studieavsnittet kompletterar innehållet i HI02

HI08 Idrottens historia, 2 sp

Studieavsnittet ger en grund i idrottshistoria för den som i största allmänhet är intresserad av vad som hänt i idrottens fascinerande värld. Ett brett spektrum av olika händelser tas upp. Stortävlingar, världsstjärnor och legendariska bedrifter varvas med misslyckanden, skandaler och idrott på gräsrotsnivå. Du kommer också under studieavsnittet att fördjupa dig i något tema, typ någon udda gren eller någon speciell händelse som intresserar dig. Fokus ligger på 1900-talet. Du får inget vitsord för studieavsnittet utan endast anteckningen avlagd/underkänd. Studieavsnittet kan inte tas på egen hand. *Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.*

HI09 USA:s historia, 2 sp

Studieavsnittet riktar sig till dig som vill fördjupa dina kunskaper i USA:s historia och samhälle. De stora händelserna i USA:s äldre och senare historia behandlas; teman som det amerikanska inbördeskriget, invandring, börskrasch och Watergateskandalen avlöses av rasproblematik, presidentval och aktuella händelser i landet. Vi använder oss inte av någon lärobok så våra källor är material på nätet och material som läraren delar ut. Rekommenderas att inte tas på egen hand. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

HI10 Finland under kalla kriget, 2 sp

Studieavsnittet handlar om de dramatiska årtiondena i vårt lands historia då vi balanserade mellan öst och väst under det kalla krigets tid som började efter det andra världskriget 1945. Medan USA och Sovjet hotade varandra med atombomber försökte Finland balansera mellan supermakterna som ett neutralt land. Kriserna var dock många med storebror Sovjet men vi lyckades tack vare skickliga presidenter rädda vår frihet och självständighet.

Studieavsnittet riktar sig till dig som är intresserad av historia och överlag vårt lands internationella relationer. Vi fördjupar oss i teman man inte hinner ta upp i de obligatoriska studieavsnitten.

Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.

HI11 Repetition inför studentexamen, 2 sp

I det här studieavsnittet repeterar vi det centrala innehållet i främst de obligatoriska studieavsnitten i historia men också en del av de fördjupade studieavsnitten. Vi tar upp om saker som man minns just nu och som kan vara av det slag som kommer som uppgifter i studentskrivningarna. Vi övar på uppgifter som är typiska för historien i studentprovet och tittar på hur man bygger upp goda svar i dessa. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

SAMHÄLLSLÄRA (SL)

SLO1 Det finländska samhället, 2 sp

Studieavsnittet handlar om grunderna för Finlands samhällssystem. Huvudinnehållet är Finlands politiska system, de viktigaste beslutande organen och deras inbördes förhållande. Därtill analyseras de olika ideologierna som grund för vårt lands demokrati och medborgarens möjligheter att påverka i vårt samhälle. Vikt läggs vid muntlig diskussion och argumentation.

SLO2 Ekonomikunskap, 2 sp

Studieavsnittet är en introduktion till ekonomin och näringslivet i vårt land. Ekonomiska frågor ur konsumentens, företagets och statens synvinkel behandlas under studieavsnittet. Målet är att de studerande skall lära sig känna till de viktiga begreppen och sambanden i samhällsekonomin och få en inblick i Finlands och det internationella näringslivets nuläge och framtidsutsikter.

SL03 Finland, Europa och en värld i förändring, 2 sp

Studieavsnittet riktar sig till dig som vill veta mera om Europeiska unionens verksamhet och vad det betyder för dig som europeisk medborgare att Finland hör till EU. Under studieavsnittets gång försöker vi finna svar på frågor som varför integrationen började, hur och varför Finland sakta men säkert gick med i det europeiska samarbetet, vem som bestämmer i EU och hur beslutsfattandet går till och hur framtiden ser ut. Vi följer också med aktuella händelser ute i världen så studieavsnittet handlar också om annat än EU.

SL04 Lagkunskap, 2 sp

Detta studieavsnitt är en introduktion till juridiken. Vi tar ur ett juridiskt perspektiv upp saker som någon gång berör var och en av oss under livets gång. Vilken är den juridiska skillnaden mellan att vara gift eller leva som sambo, vem ärver och hur mycket då en nära anhörig dör, hur funkar det enligt lagen då man bor på hyra? Dessa är några exempel på teman i studieavsnittet. Vi lär oss genom att gå igenom olika juridiska case från vardagslivet. En juridikstuderande besöker studieavsnittet för att berätta om studier och juristyrket. Rekommenderas att inte tas på egen hand.

SL05 Repetition i samhällslära, 2 sp

I studieavsnittet repeterar vi det centrala innehållet i de obligatoriska studieavsnitten och i lagkunskapen. Vi anknyter aktuella saker i samhället till innehållet i de olika studieavsnitten. Vi övar på uppgifter som är typiska i för samhällsläran i studentprovet och tittar på hur man bygger upp goda svar i dessa. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

RELIGION (RE)

RE01 Religion som fenomen - i judendomens, kristendomens och islams fotspår, 2 sp

Studieavsnittet behandlar religion som fenomen. Vi lär oss om olika åskådningar, vad som förenar dem och vad som skiljer dem från varandra. Vi lär oss känna judendomens, kristendomens och islams gemensamma rötter, centrala drag, kulturarv och inflytande i samhället.

RE02 Kristendomen i världen, 2 sp

Studieavsnittet behandlar kristendomens betydelse ur ett kulturellt, samhälleligt och individuellt perspektiv. Vi lär känna centrala riktningar inom kristendomen samt

bakgrunden till deras uppkomst och lär oss jämföra deras centrala drag. Vi fördjupar oss i olika tolkningssätt och uttrycksformer inom kristendomen på olika håll i världen. Vi analyserar och diskuterar den aktuella debatten om religion i samhället.

RE03 Religioner och religiösa rörelser i världen, 2 sp

Studieavsnittet behandlar religioner som uppkommit i Indien, Kina och Japan som en del av det individuella och kollektiva livet samt religionernas inflytande på kultur och samhälle. Vi lär oss om hur religioner som uppkommit i Indien och Kina syns och påverkar i västländerna. Vi lär oss om naturreligionernas utbredning och centrala drag samt bakgrunden till nyreligiösa rörelser och deras centrala drag. Studieavsnittet bidrar till att utveckla förmåga att komma till rätta i arbetslivet och i internationella miljöer.

RE04 Religion, kultur och samhälle i Finland, 2 sp

Studieavsnittet ger en mångsidig bild av växelverkan mellan religion och samhälle i dagens Finland samt fördjupa sig i religionernas inflytande och betydelse inom den offentliga, privata samt tredje och fjärde sektorn. Det ger färdigheter att förstå att kunskap om religioner och åskådningar behövs inom olika områden i samhällslivet. Vi analyserar de fornfinska trostraditionernas och kristendomens inflytande på det finländska kulturarvet. Vi analyserar och bedömer aktuella debatter kring religionsfrihet och växelverkan mellan religion och samhälle samt irreligiositet och religionskritik. Vi utvecklar förmågan att ta del av dialoger som berör religioner, åskådningar och samhällsfrågor samt kunna leva som en kultur- och åskådningsmedveten, aktiv samhällsmedlem. Som en del av modulen kan den studerande genomföra ett projekt i anslutning till frivilligarbete eller fördjupa sig i den samhälleliga verksamheten inom något religiöst samfund.

RE05 Religion inom konsten och populärkulturen, 2 sp

Studieavsnittet behandlar förhållandet mellan religion och konst: betydelsen av religiös konst och arkitektur i olika religioner och religionernas inflytande på konstens utveckling. Vi fördjupar oss i hur man genom religiös konst uttrycker centrala läror inom en religion, i synnerhet kristendomen samt får kunskap om religiös symbolik och hur religiösa teman behandlas inom konst och populärkultur samt hur den fornnordiska tron och kristendomen har påverkat det finländska kulturarvet.

RE06 Religion, vetenskap och medier, 2 sp

Studieavsnittet behandlar religionsrelaterade aktuella teman i medierna. Vi analyserar och bedömer förhållandet mellan religion och medier samt lär bedöma religionsrelaterad information och dess källor kritiskt. Vi lär känna religionsforskningens olika perspektiv och metoder samt aktuell forskning. Vi utvecklar färdigheter att kunna producera och presentera religionsinriktad information.

LIVSÅSKÅDNINGSKUNSKAP (LK)

Du som är skriven i befolkningsregistret och inte vill läsa religion, ska välja livsåskådning. Studieavsnitten i livsåskådning avläggs som nätkurser i distansgymnasiet GNet. Studierande registrerad i en evangelisk-luthersk församling avlägger studieavsnitt i religion.

LK01 Jag och det goda livet, 2 sp

LK02 Jag och samhället, 2 sp

HÄLSOKUNSKAP (HÄ)

HÄ01 Hälsan som resurs, 2 sp

Vi fördjupar våra kunskaper om hälsa i vardagen, lär oss om hur vår livsstil påverkar hälsan. Teman vi jobbar med är kost, motion, sömn, sexualitet, rusmedel, mental hälsa och studievälbefinnande. Vi lär oss söka, använda och bedöma information om hälsa och sjukdomar.

HÄ02 Hälsa och miljö, 2 sp

I modulen utvecklas förmågan att kritiskt värdera hälsorelaterad information och vi bekantar oss med vetenskaplig forskning. Vi lär oss om vilken betydelse arv, miljö, socialt stöd och trygghet har för hälsan. Olika beroenden, arbetshälsa och ergonomi ser vi närmare på. Vi lär oss kunna tolka och kritiskt bedöma olika fenomen i anslutning till hälsokommunikation.

HÄ03 Hälsa och samhälle, 2 sp

Modulen ger en bred översikt över historiska trender inom hälsofrämjande och förebyggande av sjukdomar samt framtida utmaningar i samhället. Faktorerna bakom de viktigaste icke-smittsamma och smittsamma sjukdomarna går igenom, samt social- och hälsovårdstjänsternas och egenvårdens betydelse för hälsan tas upp. Etiska problem som berör hälsa och sjukdom samt globala hälsoutmaningar diskuteras.

Studier i konst- och färdighetsämnen

GYMNASTIK (GY)

(observera studieavsnittens tidpunkt och årskursrekommendationer!)

GY01 En lärande och aktiv studerande, 2 sp

 (hösten)

Den studerande förstår att rörelsefärdigheter och fysisk aktivitet är grundläggande förutsättningar för den egna funktionsförmågan samt för hälsan och välbefinnandet.

Vi tillämpar rörelsefärdigheter i olika övningar, gymnastikformer och idrottsgrenar som är gemensamma för undervisningsgruppen och genomförs såväl inomhus som utomhus.

GY02 En aktiv livsstil, 2 sp

 (våren)

Den studerande ska vägledas till att iaktta sina vanor och val i vardagen med beaktande av en hållbar hälsa genom fysisk aktivitet och regelbunden motion.

Centralt innehåll i modulen är att kunna inse betydelsen med mångsidiga fysiska egenskaper genom bollspel och motoriska övningar i olika andra idrottsgrenar.

GY03 Nya möjligheter, 2 sp

 (våren)

Syftet med studieavsnittet är att effektivisera regelbunden motion, att höja och iaktta konditionen och att inse betydelsen av att ständigt röra på sig. Vi upprätthåller och utvecklar rörelsefärdigheterna och fysiska egenskaperna på ett mångsidigt sätt och introducerar nya aktiviteter och idrottsgrenar. Läraren preciserar kursinnehållets tyngdpunktsområden tillsammans med de studerande.

GY04 Gemensam aktivitet, 2 sp

 (hösten)

Syftet med studieavsnittet är att främja de studerandes sociala gemenskap. Arbetsätten ska präglas av de studerandes delaktighet, aktivitet och samverkan. Kursinnehållet består främst av bollspel inomhus och utomhus. Läraren preciserar kursinnehållets tyngdpunktsområden tillsammans med de studerande.

GY05 Rörelse ger energi, 2 sp

 (hösten)

Syftet med studieavsnittet är att hjälpa de studerande att bättre orka med sina studier genom avslappnande och stimulerande motionsupplevelser. Studerande är med och planerar studieavsnittets innehåll.

GY06 De gamlas dans, 2 sp

Ett studieavsnitt i dans där vi övar danserna som framförs på ”De Gamlas Dag”. Studieavsnittet placeras i perioderna 2 och 3.

MUSIK (MU)

MU01 Intro - ljud och jubel, 2 sp

Målen för studieavsnittet är att den studerande ska

- utveckla sin röst användning och sin förmåga att musicera
- våga använda musik som uttrycksmedel och producera musikaliska idéer
- öva sig i att gestalta musikaliska element genom upplevelser och erfarenheter
- utforska och fördjupa sitt eget förhållande till musiklyssnande
- förstå och kunna tillämpa teknikens möjligheter i musik
- förstå innebörden och betydelsen av musik i livet och samhället
- agera för att främja uppkomsten av en säker ljudmiljö.

Centralt innehåll

- uppgifter och repertoar som utvecklar en mångsidig röst användning och färdigheter att sjunga och musicera tillsammans med andra
- uppgifter som uppmuntrar till kreativ produktion och konstnärligt uttryck
- repertoar för lyssnande och musicerande som inspirerar till reflektion över musikens betydelse
- möjligheter att använda musikteknologi på ett mångsidigt sätt
- konsertbesök och att bekanta sig med andra konst- och kulturtjänster i den mån det är möjligt

MU02 Puls - musikaliska uttryck, 2 sp

Målen för modulen är att den studerande ska

- fördjupa sitt kunnande i de uttrycksformer som tilltalar hen
- utveckla sin förmåga att musicera i grupp och sin konstnärliga uttrycksförmåga
- analysera musikens kulturella särdrag och betydelser
- modigt ge sig i kast med att ta fram musikaliska idéer.

Centralt innehåll

- repertoar som utvecklar olika delområden inom musikalisk kompetens
- finländska musikkulturer och de studerandes egna musikkulturer
- uppgifter som utvecklar kreativt tänkande och konstnärlig uttrycksförmåga även med hjälp av teknologi

MU03 Genre - global nyfikenhet, 2 sp

Målen för modulen är att den studerande ska

- förstå musikens kulturbundenhet och interkulturella kopplingar
- förhålla sig nyfiket och genom upplevelser sätta sig in i musikgenrer och musikkulturer som är nya för hen själv
- uppfatta sig själv som en del av en global musikalisk värld
- identifiera sina egna utgångspunkter och de utmaningar och möjligheter som interkulturell ömsesidighet innebär

Centralt innehåll

- olika musikgenrer, musikstilar och musikkulturer samt de betydelser och värderingar som är kopplade till dem
- musikkulturer som en del av kulturen
- mångsidigt arbete med olika former av musik

MU04 Demo - kreativt tillsammans, 2 sp

Målen för modulen är att den studerande ska

- utveckla sin kreativa förmåga i en musikalisk eller tvärkonstnärlig process
- ta ansvar för *gruppens* musikaliska verksamhet
- fördjupa sin förståelse för olika sätt att påverka genom musik och interaktion
- förstå relationen mellan musik och andra konstformer och medier.

Centralt innehåll

- planering av hur modulens mål ska uppnås och en studerandeorienterad planering av repertoaren
- musikalisk eller tvärkonstnärlig process beroende på *gruppens* resurser
- musikens effektivitet till exempel i interaktion, inom lyrik och andra konstformer, medier eller i samhället

---

BILDKONST (KO)

KO01 Egna bilder, delade kulturer, 2 sp

Vi går igenom bildens byggstenar som komposition och färglära. Du lär dig få syn på mera i bilder, tänka visuellt och uttrycka dig med olika material. Att sätta ord på iakttagelser och använda konstens begrepp ingår också i studieavsnittet. Vi bekantar oss med konst från olika tider och studerar också bilder i dagens olika medier.

KO02 Rum, platser och fenomen i miljön, 2 sp

Studieavsnittets tema är arkitektur och design. Du får lära dig om olika typsnitt och deras betydelse genom att formge t.ex. en restaurangmeny. Vi tittar på arkitektur från olika tider i Lovisa och i resten av världen. Vi jobbar i traditionella tekniker, på dator och gör även ett tredimensionellt arbete.

KO03 Bilder kommunicerar och påverkar, 2 sp

Studieavsnittet kombinerar mediebilder och eget skapande. Vi gör iakttagelser och tränar på grundläggande saker som till exempel bildberättande. Du får lära dig använda

skolans systemkamera och behandla bilder på dator. Vi gör också en eller två korta filmövningar. I slutet av kursen får du göra ett längre, självständigt arbete med foto, film eller animation.

KO04 Konstens många världar, 2 sp

Traditionella tekniker som teckning, måleri och skulptur har en viktig roll i det här studieavsnittet. Vi tittar på konst från olika tider och hittar kopplingar till det egna skapandet genom olika uppgifter. Du får också arbeta med ett längre, självständigt projekt där du kan utveckla ditt eget uttryck.

KO05 Verkstad för samtidskonst, 2 sp

På kursen får du bekanta dig med dagens konst genom kända konstverk och eget skapande. Vi blickar tillbaka till samtidskonstens rötter på 1960-talet och bekantar oss med bland annat konceptkonst, videokonst och performance. På den här kursen kan du jobba i en rad olika tekniker och ta fasta på aktuella teman. I kursen ingår ett ateljébesök eller ett besök till en utställning.

KO06 Grafikverkstad, 2 sp

Genom praktiskt arbete bekantar vi oss med olika sätt att göra konstgrafik på. Tillsammans experimenterar vi med olika trycktekniker. Målet är att du skall utveckla ett eget uttryck. Vi jobbar eventuellt också digitalt. ***Går vartannat läsår, studieavsnittet erbjuds läsåret 2025–2026.***

KO07 Videokurs, 2 sp

Genom praktiskt arbete bekantar vi oss med filmproduktion. Vi bekantar oss med bildkomposition och ljussättning, synopsis och manus samtamerateknik. Vi producerar filmer i smågrupper.

KOGD2 Gymnasiediplom i bildkonst, 2 sp

Gymnasiediplomet i bildkonst består av ett eget konstnärligt arbete och en portfölj som dokumenterar arbetsprocessen. Dessa två delar görs under ett studieavsnitt (ca 38 h). Innan deltagandet i studieavsnittet för gymnasiediplomet skall den studerande ha slutfört fyra (4) studieavsnitt bildkonst som gymnasiet har godkänt. Studieavsnittet genomförs självständigt under övervakning av läraren. Den studerande skall självständigt planera arbetet och det tekniska utförandet. Över avlagt gymnasiediplom ges alltid ett allmänt vitsord på skalan 1 - 5. Förutom bedömning med siffror görs en kort verbal eller skriftlig bedömning.

STUDIEHANDLEDNING (SH)

Det obligatoriska studieavsnittet i studiehandledning ”SH01 Jag som studerande” är uppdelat på två år, den första delen avläggs under första året i gymnasiet och den andra delen under det andra året.

sSH011 Studera framgångsrikt, 2 sp

Studieavsnittet består av modulerna SH011 och SH04 (Studieteknik). Vi tar upp studieplanering och "konsten att studera", med betoning på framgångsrika studier i gymnasiet, studiernas uppbyggnad, utvecklande av studiefärdigheter och självkänedom genom att kartlägga styrkor och intresseområden samt studieteknik. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

SH012 Jag som studerande, 1 sp

Studentexamen och fortsatta studier

Vi går noggrant igenom allt om studentexamen, reflekterar kring fortsatta studier och yrkeskarriär och arbetslivsfärdigheter. Du skriver en CV, arbetsansökan och deltar i en arbetsplatsintervju. Du får också information om olika utbildningar och studier på tredje stadiet dvs. studier på universitet, högskolor och yrkeshögskolor. Vi deltar i Uni/YH-dagen i Åbo i mars om intresse finns. Du bekantar dig med informationskällor, digitala handledningstjänster och ansökningssystem som anknyter till fortsatta studier och framtidsplanering. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

SH02 Fortsatta studier, arbetsliv och framtid, 2 sp

Studieavsnittet skall ge dig möjligheter att göra ett mera medvetet val av studier och arbete. Vi bekantar oss med olika utbildningsalternativ på andra och tredje stadiet samt med det övriga utbildningsutbudet i Finland, men också utomlands. Vi deltar i Högskoledagen i Helsingfors i början av november. Det kommer besök från olika universitet, högskolor och yrkeshögskolor. Du får också information om hur man ansöker till fortsatta studier. Du förbättrar dina arbetslivsfärdigheter och fördjupar din kunskap om arbetslivet och om entreprenörskap. I studieavsnittet ingår också en bekantningsdag med arbets- eller studielivet via en skuggningsdag på en arbetsplats eller på en studieplats. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

SH03 Studera STARKT - Livsglädje och resurser för gymnasiestuderande, 2 sp

Vill du lära dig mer om hur du själv kan påverka ditt välbefinnande och din egen skolframgång? Studieavsnittet Studera Starkt har som mål att öka välbefinnande genom att bygga upp de inre resurserna och utveckla förmågan till stresshantering. Genom beprövade metoder i positiv psykologi tränas allt från resiliens, tilltro till den egna förmågan och sund självkänsla - faktorer som visat sig återspeglas inom alla

livsområden, även förbättrade skolprestationer. Studieavsnittet innefattar både teori och olika typer av praktiska övningar och reflektioner. Studieavsnittet bedöms som avlagt/underkänt.

SH05 Bekanta dig med arbetslivet, 2 sp

Bekanta dig med arbetslivet under din tid i gymnasiet eller under sommaren innan du inleder dina gymnasiestudier. Arbetet kan vara på en arbetsplats, volontärarbete eller arbete som läger- eller klubbledare eller tränare. Lämna in följande dokument till studiehandledaren:

- din arbetsansökan och CV som du använde då du ansökte om arbetet
- en rapport om arbetet som innehåller bl.a. vad du gjorde, vad du lärde dig och hurdan feedback du fick under arbetsperioden. Rapporten ska vara minst två sidor på A4 med fonten Times New Roman, textstorlek 12 och radavståndet 1,5
- en bedömning av ditt kunnande och ett arbetsintyg som påvisar minst 60 timmars arbete

Studieavsnittet bedöms som avlagt.

DISTANSGYMNASIET FÖR DIG

GNet är ett samarbete mellan Lovisa Gymnasium och fjorton andra gymnasier som erbjuder ca 30 studieavsnitt på nätet. På GNets studiebricka kan du bl.a. hitta studieavsnitt som inte ordnas här hos oss utan endast i andra gymnasier. Du kan välja fritt mellan dessa studieavsnitt, men kom ihåg att GNet inte följer våra perioder utan har sin egen tidtabell och egen terminsuppdelning. GNets studiebricka blir klar i början på maj och fr.o.m. halva maj kan man anmäla sig till dessa studieavsnitt. Studiehandledaren informerar vidare om dessa studieavsnitt när det blir aktuellt att välja dem.

OBS: Du som läser livsåskådning läser det via GNet.

ÖVRIGA PRESTATIONER

Följande aktiviteter berättigar också till en studieprestation som kan räknas med i de 150 studiepoängen som krävs för att få ett avgångsbetyg:

- Deltagande i studerandekårsverksamhet, 2 sp
- Tutorverksamhet, 2 sp
- Körkort, 1 sp
- Deltagande i kulturkarnevalen, 1 sp
- MI:s skärgårds- och kustskepparexamen, 2 sp
- Första hjälpen I, 1 sp
- Hygienpass, 1 sp
- Deltagande i Erasmusprojekt, 2 sp

Man kan få max 6 sp infört som övriga prestationer i sitt studieprogram och för en aktivitet är man berättigad till 1sp eller 2 sp.

Övriga prestationer utöver skolan (som t.ex. Musikinstitutets examen, församlingens ledarutbildning etc.) kan också föras in på betyget som prestationer men räknas inte med i gymnasiets läroplan.